

Bài 14

CÁC QUỐC GIA CỔ ĐẠI TRÊN ĐẤT NƯỚC VIỆT NAM

BÀI TẬP 1. Hãy hoành tròn chữ cái trước ý trả lời đúng.

- Thanh Hoá là nơi phát hiện ra nền văn hoá đồng thau rục rõ với tên gọi là
A. văn hoá Đông Sơn. C. văn hoá Hạ Long.
B. văn hoá Bäu Tró. D. văn hoá Mai Pha.
 - Thời gian tồn tại của văn hoá Đông Sơn là
A. từ đầu thế kỉ I TCN đến thế kỉ I.
B. từ đầu thiên niên kỉ I TCN đến thế kỉ II.
C. từ đầu thiên niên kỉ I TCN đến thế kỉ I.
D. từ đầu thiên niên kỉ II TCN đến thế kỉ I.
 - Vào thời gian đâu của văn hoá Đông Sơn, công cụ lao động phổ biến được làm từ
A. đồng thau, bắt đầu có công cụ sắt. C. đồng đỏ và nhôm.
B. gỗ, đá và đồng. D. sắt và đồng.
 - Công cụ lao động bằng kim loại đã tạo điều kiện cho con người
A. khai phá vùng đồng bằng châu thổ sông Hồng, sông Mâ, sông Cả thành những cánh đồng màu mỡ, phát triển nghề nông trồng lúa nước với sức kéo của trâu bò.
B. sử dụng hợp lí các loại công cụ lao động vào trong từng công việc cụ thể.
C. lựa chọn cây lúa nước là cây trồng chính.
D. sống định cư trong các bản làng.
 - Nhà nước Văn Lang ra đời sớm dựa trên cơ sở
A. các hoạt động trị thuỷ, thuỷ lợi.
B. sự liên kết cộng đồng trong công cuộc chống giặc ngoại xâm.
C. những chuyển biến căn bản trong đời sống kinh tế – xã hội.
D. tất cả các phương án trên.
 - Đặc điểm của nhà nước Văn Lang – Âu Lạc là
A. bộ máy nhà nước đã hoàn chỉnh, do vua Hùng đứng đầu.
B. bộ máy nhà nước khá hoàn chỉnh, đứng đầu là vua Hùng.
C. đơn giản, sơ khai, chưa hoàn chỉnh nhưng đây là tổ chức nhà nước điều hành một quốc gia, không còn là tổ chức bộ lạc.
D. nhà nước ra đời sớm nhất ở khu vực châu Á.

7. Nhà nước Âu Lạc là
- A. sự kế tiếp và phát triển cao hơn của nhà nước Văn Lang.
 - B. một quốc gia riêng biệt, không có điểm gì chung với nhà nước Văn Lang.
 - C. sự thu hẹp của nhà nước Văn Lang.
 - D. một nhà nước do địa chủ phong kiến lập ra.
8. Các tầng lớp chính trong xã hội Văn Lang – Âu Lạc là
- A. vua, quan lại và tăng lữ. C. vua, tăng lữ và nông dân tự canh.
 - B. vua, quý tộc, dân tự do và nô ti. D. vua, địa chủ và nông nô.
9. Nguồn thức ăn chính của cư dân Văn Lang – Âu Lạc là
- A. lúa mì, lúa mạch và các loại rau, củ, đậu.
 - B. thóc gạo, khoai, sắn và các loại thịt, cá, rau, củ, quả.
 - C. ngô, khoai, sắn, lúa gạo và đặc biệt là hải sản.
 - D. tất cả các loại lương thực, thực phẩm kể trên.
10. Người Văn Lang – Âu Lạc không có tập quán
- A. ở nhà sàn, nữ mặc áo, váy, nam đóng khố.
 - B. nhuộm răng đen, ăn trầu.
 - C. xăm mình, thích dùng đồ trang sức.
 - D. làm nhà trên sông nước, mái lợp bằng lá dừa.
11. Nét đặc sắc trong tín ngưỡng của người Việt cổ là
- A. thờ thần Mặt Trời.
 - B. thờ thần Sông, thần Núi.
 - C. sùng bái các hiện tượng tự nhiên.
 - D. thờ cúng tổ tiên, các anh hùng dân tộc và những người có công với làng nước.
12. Nền văn hoá tiêu biểu ở khu vực Trung và Nam Trung Bộ, cơ sở hình thành nên nhà nước Champa là
- A. văn hoá Phùng Nguyên. C. văn hoá Sa Huỳnh.
 - B. văn hoá Hoa Lộc. D. văn hoá Hoà Bình.
13. Tượng Lâm là vùng đất thuộc
- A. quận Nhật Nam – một trong ba quận của nước ta thời Bắc thuộc.
 - B. quận Giao Chỉ.
 - C. quận Cửu Chân.
 - D. vùng trung du Bắc Bộ ngày nay.

14. Dưới sự lãnh đạo của Khu Liên, nhân dân huyện Tượng Lâm đã giành được quyền tự chủ, lập ra nước Lâm Ấp vào
A. thế kỉ II TCN. C. thế kỉ II.
B. cuối thế kỉ I TCN. D. cuối thế kỉ II.
15. Hoạt động kinh tế chủ yếu của cư dân Champa là
A. nông nghiệp, thủ công nghiệp và thương nghiệp.
B. nông nghiệp trồng lúa, sử dụng công cụ bằng sắt và sức kéo của trâu bò.
C. sản xuất thủ công nghiệp, đặc biệt là guồng nước.
D. chăn nuôi, trồng cây lúa nước.
16. Nét độc đáo trong sản xuất nông nghiệp của người Champa so với người Việt cổ là
A. sử dụng rộng rãi sức kéo của trâu bò và công cụ bằng kim loại trong trồng trọt.
B. sử dụng phân bón trong nông nghiệp.
C. sử dụng guồng nước trong sản xuất.
D. chú trọng thay đổi các loại cây trồng trên đồng ruộng.
17. Nền văn hoá Óc Eo được phát hiện tại
A. vùng chotts sông Cửu Long. C. một số tỉnh Bắc Trung Bộ.
B. vùng chotts sông Hồng. D. vùng trung du Bắc Bộ.
18. Trên cơ sở của văn hoá Óc Eo, một quốc gia cổ đã được hình thành có tên gọi là
A. Vương quốc Óc Eo. C. Vương quốc Phù Nam.
B. Vương quốc Champa. D. Vương quốc Lan Xang.
19. Văn hoá Óc Eo có niên đại cách ngày nay
A. khoảng 1500 đến 2000 năm. C. khoảng 1500 đến 3000 năm.
B. khoảng 1000 đến 1500 năm. D. khoảng 3000 đến 4000 năm.
20. Quốc gia cổ đại Phù Nam được hình thành vào khoảng
A. thế kỉ II TCN. C. thế kỉ I.
B. thế kỉ I TCN. D. thế kỉ II.
21. Đặc điểm thể chế chính trị của Phù Nam là
A. theo thể chế quân chủ, vua đứng đầu nắm mọi quyền hành.
B. đứng đầu là một quý tộc cao cấp, quản lý đất nước với sự giúp đỡ của tầng lớp tăng lũ.
C. điêu hành đất nước là một thủ lĩnh quân sự, có uy tín cao trong nhân dân.
D. theo thể chế dân chủ đại nghị.

- 22.** Hoạt động kinh tế chủ yếu của cư dân Phù Nam là
- A. sản xuất nông nghiệp, kết hợp đánh cá, săn bắn và khai thác lâm thổ hải sản, đặc biệt là các loại ngọc trai quý hiếm.
 - B. sản xuất nông nghiệp, kết hợp với làm nghề thủ công, đánh cá và buôn bán, đặc biệt ngoại thương đường biển rất phát triển.
 - C. sản xuất thủ công nghiệp kết hợp với thương nghiệp qua hệ thống sông ngòi nội địa.
 - D. các nghề thủ công, chăn nuôi, đặc biệt là chăn nuôi cừu để lấy lông.
- 23.** Các tầng lớp chính trong xã hội Phù Nam là
- A. vua, quan, địa chủ và nông dân.
 - B. thủ lĩnh quân sự, địa chủ, nông dân và nô tì.
 - C. vua, tăng lữ, nông dân tự canh và nô tì.
 - D. tầng lớp quý tộc, binh dân và nô tì.
- 24.** Ngoài nghề nông trồng lúa, cư dân Đông Sơn còn làm nghề thủ công nào ?
- A. Đúc đồng, làm gốm.
 - B. Đục đá, khảm sơn mài, chế tác đồ thuỷ tinh.
 - C. Làm đồ mĩ nghệ, dệt chiếu.
 - D. Tất cả các phương án trên đều đúng.
- 25.** Trên cơ sở những chuyển biến về kinh tế, tình hình xã hội thời Đông Sơn đã có những biến đổi như thế nào ?
- A. Bắt đầu có hiện tượng dân di cư từ Bắc vào Nam.
 - B. Bắt đầu có sự phân công lao động giữa nam và nữ.
 - C. Bắt đầu có sự phân hoá xã hội, tuy chưa sâu sắc.
 - D. Cả A, B, C đều đúng.
- 26.** Ngoài nghề nông, các nghề nào sau đây khá phát triển ở Vương quốc Champa ?
- A. Nghề dệt, chế tạo đồ dụng, vũ khí ; làm đồ trang sức, xây dựng và khai thác lâm thổ sản.
 - B. Nghề dệt, đúc đồng và khai thác kim loại quý hiếm.
 - C. Khai thác lâm thổ hải sản và buôn bán.
 - D. Thương mại hàng hải, làm đồ trang sức bằng vàng bạc.
- 27.** Đứng đầu trong tổ chức bộ máy nhà nước Champa là
- A. Vua, giúp việc có Tể tướng và các quan đại thần.
 - B. một thủ lĩnh quân sự.

- C. một người cao tuổi có uy tín, được nhân dân bầu ra.
D. một tăng lữ cấp cao.
28. Tổ chức hành chính nào sau đây đã từng tồn tại ở Champa ?
A. Châu, huyện, làng. C. Phủ, huyện, tổng, xã.
B. Đạo, phủ, huyện. D. Phủ, châu, huyện, tổng, xã.
29. Tôn giáo nào tồn tại trong đời sống tinh thần của cả người Chăm và người Việt ?
A. Nho giáo. C. Phật giáo.
B. Hồi giáo. D. Hindu giáo.
30. Trong xã hội Champa có các tầng lớp chủ yếu nào ?
A. Vua, quan lại cao cấp, địa chủ và nông dân.
B. Tầng lớp quý tộc, dân tự do và nông dân phụ thuộc và nô lệ.
C. Vua, tướng lĩnh quân sự và tăng lữ.
D. Đại địa chủ, thương nhân, nông dân và nô ti.

BÀI TẬP 2. Hãy điền chữ Đ vào ô trước ý đúng hoặc chữ S vào ô trước ý sai.

- Từ thời Phùng Nguyên, hiện tượng phân hoá giàu, nghèo đã khá sâu sắc.
- Vào thời gian đầu của văn hoá Đông Sơn, bắt đầu có công cụ lao động bằng sắt.
- Thời Đông Sơn, mức độ phân hoá xã hội ngày càng phổ biến, tuy nhiên sự phân hóa chưa sâu sắc.
- Thời Đông Sơn, xã hội đã phân hoá thành các tầng lớp giàu, nghèo.
- Thời Đông Sơn, công xã nông thôn ra đời thay thế cho công xã thị tộc đang dần dần tan rã.
- Thời Đông Sơn, các gia đình nhỏ theo chế độ phụ hệ xuất hiện.
- Săn bắt, chăn nuôi, đánh cá và làm nghề thủ công chiếm vị trí quan trọng hàng đầu trong hoạt động kinh tế của cư dân Đông Sơn.
- Nhờ có thủ công nghiệp và nông nghiệp phát triển, hoạt động buôn bán trao đổi giữa cư dân Đông Sơn với các vùng miền trong cả nước cũng có những chuyển biến đáng kể.
- Sự chuyển biến trong nền kinh tế đã tạo tiền đề cho những chuyển biến về xã hội trong thời kì văn hoá Đông Sơn.
- Sự chuyển biến về kinh tế – xã hội thời Đông Sơn là một trong những cơ sở quan trọng cho sự hình thành nhà nước Văn Lang.

BÀI TẬP 3. Hãy vẽ sơ đồ tổ chức bộ máy nhà nước Văn Lang – Âu Lạc.

BÀI TẬP 4. Hãy đánh dấu vào cột để trống trong bảng sau để xác định những nét chính về tình hình chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội của các quốc gia cổ Champa và Phù Nam.

Nội dung	Champa	Phù Nam
Đây là một quốc gia bao gồm nhiều tiểu quốc, bộ phận chủ yếu ở miền Tây Nam Bộ của Việt Nam.		
Quốc gia cổ này được hình thành trên cơ sở nền văn hoá Sa Huỳnh ở miền Trung và Nam Trung Bộ của Việt Nam.		
Cư dân biết sử dụng guồng nước trong sản xuất nông nghiệp.		
Đây là một quốc gia được hình thành trên cơ sở văn hoá Óc Eo mà cư dân có tiếng nói thuộc ngữ hệ Nam Đảo.		
Cư dân có tập tục ở nhà sàn, ăn trầu cau và hỏa táng người chết.		
Quốc gia này có nền ngoại thương, đặc biệt là ngoại thương đường biển rất phát triển.		
Từ thế kỷ IV, dân tộc này đã có chữ viết bắt nguồn từ chữ Phạn.		
Quốc gia này có lãnh thổ phía bắc đến sông Gianh (Quảng Bình), phía nam đến sông Dinh (Bình Thuận). Cảnh quan được chia làm 4 khu vực hành chính lớn.		
Đây là một quốc gia rất phát triển ở vùng Đông Nam Á trong các thế kỷ III – V.		
Thánh địa Mì Sơn là một quần thể di tích lịch sử văn hoá thuộc quốc gia cổ đại này.		

BÀI TẬP 5. Quốc gia Văn Lang của người Việt cổ được hình thành dựa trên những cơ sở nào ?

.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 6. Theo em, những chuyển biến nào trong nền kinh tế đã dẫn đến những chuyển biến về mặt xã hội của người Việt cổ.

.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 7. Tại sao nói tổ chức nhà nước Văn Lang – Âu Lạc còn đơn giản, sơ khai ?

.....
.....
.....

BÀI TẬP 8. Em biết gì về kinh đô Cố Loa ?

.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 9. Đời sống vật chất và tinh thần của cư dân Văn Lang – Âu Lạc có những đặc điểm gì ?

.....
.....
.....
.....

BÀI TẬP 10. Điểm giống nhau trong hoạt động kinh tế của cư dân Văn Lang – Âu Lạc so với cư dân Champa là gì ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BÀI TẬP 11. Theo em, đời sống kinh tế, văn hoá của cư dân Champa và Phù Nam có điểm gì giống và khác nhau ?

.....

.....

.....

.....